

Aan de gemeenteraad

Onderwerp:

Afdoening motie Onderzoek naar voldoende zorg voor mensen met mensen met psychische (o)ggz problematiek (19bb24504).

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 28 november 2019 is de motie 'Onderzoek naar voldoende zorg voor mensen met mensen met psychische (o)ggz problematiek' (19bb24504) ingediend door raadslid Michel van Elck (Leefbaar Rotterdam) en aangenomen.

Middels deze motie verzoekt het raadslid het college:

- om op basis van het landelijke onderzoek naar de effecten van extramuralisering met een vertaling te komen voor de Rotterdamse situatie;
- om uiterlijk eind 2020 met de resultaten van deze verkenning te komen.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp 2021-2026 (Heel de stad);
Plan van aanpak kwetsbare Rotterdammers

Toelichting:

Met de voortgangsberichten 20bb16805, 21bb9423 en 22bb000788 bent u geïnformeerd over het landelijke traject dat hiervoor in opdracht van het ministerie van VWS en VNG is ingezet. Als eerste stap hierin werd begin 2021 de verkenning afgerond om te komen tot een passende set indicatoren die de gemeenten en het Rijk meer inzicht geven in 1) de effecten van extramuralisering en 2) andere relevante (beleids-) ontwikkelingen met betrekking tot het bieden van ondersteuning en zorg aan mensen met psychische problematiek. De resultaten van de verkenning hebben laten zien dat het meten van de ontwikkeling en de effecten van extramuralisering een complexe opgave is. Dit komt mede doordat er verschillende factoren zijn die iets zeggen over de mate van extramuralisering en doordat de data domein- en wetsoverstijgend verzameld dienen te worden.

Na de verkenning is in 2021 de landelijke aanbesteding gegund om de monitor te ontwikkelen. Onderzoeksbureau KPMG en Kenniscentrum Phrenos hebben de opdracht gekregen. De eerste versie van de monitor¹ is medio 2022 verschenen. Hierin is vooral voortgebouwd op de landelijke inzichten en trends rondom extramuralisering van zorg en ondersteuning door gebruik te maken van gegevens uit de curatieve en langdurige ggz (Zvw en Wlz). Deze eerste monitor geeft de volgende inzichten op landelijk niveau:

- Een verdere afname in gebruik van ggz-zorg binnen de klinische setting in 2019 en 2022, met uitzondering van crisisopnames. Deze daling kan duiden op verdere extramuralisering binnen de ggz;
- De ambulante zorg vanuit Zvw heeft in de jaren 2015-2019 een stijging laten zien in het aantal cliënten, maar in 2020 een daling (mogelijk vanwege corona en de druk op capaciteit en personeelsuitval die daar het gevolg van was);
- De totale uitgaven binnen Zvw gefinancierde ggz lopen op.

De data vanuit het gemeentelijk domein zijn hierin nog beperkt opgenomen, omdat deze data op regionaal en landelijk niveau niet overal beschikbaar waren. Ook was de vertaling op het regionaal niveau nog niet gemaakt. Deze onderdelen zijn in de afgelopen maanden vanuit Phrenos en KPMG opgepakt door een regionaal dashboard 'monitor psychische problematiek' beschikbaar te stellen waarmee stakeholders op regionaal niveau in gesprek kunnen over relevante trends en ontwikkelingen in de ggz. Inmiddels ligt er een eerste dashboard waarin de gegevens over Rotterdam opgenomen zijn t/m het jaar 2020. Dit dashboard is bijgevoegd en geeft inzicht in de volgende informatie:

- Regionale context (o.a. demografische inzichten, werk en inkomen, schulden);
- Sociale factoren (fysieke en mentale gezondheid en het leefklimaat);
- Inzicht in het gebruik en aanbod van zorg: POH-GGZ, sociaal domein, inloop- en ontmoetingsfunctie, netwerkondersteuning, (intensieve) ambulante ggz-behandeling (incl. wachttijden), crisisbehandeling en klinische behandeling.

Dit levert op hoofdlijnen het volgend beeld op voor Rotterdam:

- Het aantal cliënten met begeleiding en dagbesteding vanuit de Wmo in het kader van de ggz is dubbel zo veel als het landelijk gemiddelde. In Rotterdam zijn relatief veel mensen met ggz-problematiek in zorg, zowel binnen de Wmo als in de Zvw, ten opzichte van alle andere gemeenten in het land. Het grootstedelijke aspect speelt hierin een rol.
- De Wmo uitgaven zoals voor maatschappelijke opvang zijn veel hoger dan het landelijk gemiddelde. Dit is een logische consequentie vanuit het feit dat we meer cliënten in zorg hebben dan gemiddeld, zo concentreert dakloosheid zich vooral binnen de G4 en andere grote steden.
- Wat betreft het aantal cliënten in de ggz vanuit de Zvw (waaronder de gespecialiseerde ggz en POH-GGZ) zien we in Rotterdam een stijging tot en met 2019, en in 2020 een daling. Dit is vergelijkbaar met het landelijke beeld.
- De klinische ggz-zorg laat een stabiel beeld zien, Wlz toen nog een hele beperkte doelgroep daarentegen.

De informatie en de inzichten die het dashboard oplevert, zijn ook bruikbaar voor het regiobeeld dat in het kader van de uitwerking van het landelijke Integraal Zorgakkoord (IZA) opgesteld wordt, waarin ook expliciet aandacht is voor de ggz. Het regiobeeld zal inzicht geven in de zorgvraag en -aanbod in de regio en vormt een belangrijke basis voor het regioplan dat ontwikkeld moet worden.

¹ [Monitor Psychische Problematiek - Samen werken aan zorg, ondersteuning en herstel | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)

Het regioplan zal tot stand komen binnen de zorgkantoorregio, onder coördinatie van Zilveren Kruis in overleg met de gemeenten Rotterdam, Capelle a/d IJssel en Krimpen a/d IJssel en de betrokken aanbieders in deze regio. In dit regioplan spreken we af hoe en met welke transformaties we de in het regiobeeld gesignaleerde uitdagingen in de zorg willen gaan aanpakken. Uiterlijk 1 januari 2024 moet dit regioplan er liggen. Uw raad wordt hierover dan geïnformeerd.

We gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en stellen voor om de motie 'Onderzoek naar voldoende zorg voor mensen met psychische (o)ggz problematiek' (19bb24504) als afgedaan te beschouwen.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

De financiële consequenties van deze brief vallen binnen de kaders van het programma Zorg, welzijn en wijkteams in de begroting 2023.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

W.A.J.J. Houtman, l.s.

De burgemeester,

R.A.C.J. Simons, l.b.

Bijlage:

Dashboard Monitor Psychische Problematiek Rotterdam